

A MTESz gyémánt-jubileuma

„...Ha cserben hagy az értelem, a tapasztalásból folyamodunk.”
(Montaigne)

A Magyar Műszaki Értelmiség Napjai (bete)” rendezvénysorozat keretében lehetőség nyílt a *Műszaki Értelmiségi lét artikulálására*. „Az indító rendezvényt a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya és a Magyar Innovációs Szövetség 2007. május 4-én szervezte. A tudományos ülések célja volt bemutatni azt, hogy a műszaki és a természettudománnyal foglalkozó értelmiség hogyan ülteti át a tudomány eredményeit a mindennapok gyakorlatába. Az elmúlt évben ilyen keretben került sor a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem fennállásának 225. évi ünneplésére. Ebben az évben a *Műszaki Tudományos Egyesületek Szövetsége* (MTESz) 60 éves gyémánt-jubileuma és több tagegyesület eltérő jubileuma mellett, számunkra az erdőmérnök-képzés 200 éves évfordulójának, hatásának egész éves vizsgálata képez tanulságos eseménysort.

Ezek az állomások azért fontosak, mert a *mérnök-társadalomnak* szinte kötelessége a *szellemi potenciáljával arányos közéleti szerepét felmutatni*. Az ünnepi ülések emberi léptékben különösen tiszteletet érdemelnek, mert a szakokhoz kötődő interdiszciplináris tudományos tevékenységek egyre nélkülözhetlenebbek a mai holisztikus szemlélet terjesztésében. A visszatekintés a mögöttünk hagyott „évszázadra/okra” az erdőmérnök-képzés számára is kiemelhető arra gondolva, hogy természettudományos haladásában igen sok generatív hatást gyakorolt különböző szaktudományra, a geográfától a műszaki, biológiai stb. tudományterületekig. A MTESz és a keretében tagolt egyesületeivel nyitott volt az új ismeretek, az aktuális környezettudományok irányába, megelőzve egyes társadalomtudományok fejlődési szintjét pl. a szintetizálás tekintetében.

A rendezvényeken elhangzottak jeleztek, jelzik, hogy meghatározó és nagy tapasztalatú intézményeknek sikerült adottságait úgy hasznosítani, hogy a gyorsuló *társadalmi-gazdasági átalakulásban felmerülő egyre több új kérdés* megoldásába hatékonyabban tudjon bekapcsolódni. Az *akkumulált ismeret és tapasztalat mobilizálása* ma még fontosabb, mint korábban, mivel a

korábbi évszázados fejlődési szakaszok változásai szinte évtizedre „zsugorodtak” a fenntarthatóságban, a klíma alakulása a *globális kockázatok* tekintetében stb. Korszakunk *aktuális fenntarthatóságának* egyik legfontosabb eleme az *új tudományos ismeretek* és a tudáson alapuló *technológiák*, hiszen *jelentős mennyiségi változást tapasztalunk* a növényzet módosulásában, és még jelentősebb a változás a biodiverzitásban, fajsőkkenésben. *A fenntarthatósághoz vezető átmenet pedig csak úgy képzelhető el, ha megőrizzük a gyorsan változó körülmények között is az ökoszisztémák és a fajok életfeltételeit. Ebben az átmenetben van jelentős szerepe a műszaki társadalom tudományos eredményei szintetizálásának, az ökomérnöknek, mert legfőbb irányítója a természeti, termelési struktúráknak.*

A MTESz keretében az érintett tagegyesületeivel együttműködve Egyesületünknek is fontos a közös fellépés erősítése, érdekeinek képviselete, élve a rendezvények lehetőségeivel. Az alkotó műszaki értelmiségnek – a humán értelmiség; jogászok, közgazdászok mellett – érdemibb szerepet kell betölteni a fejlődés feltételeinek a megtervezésében, legalább olyan arányban, mint amilyen arányban meghatározóak az alkotás, a javak előállítása folyamatában. A reáلتudományok művelői társadalom, a nemzetgazdaság irányításában betöltött szerepe és az épített világ egészének minősége elválaszthatatlan az emberi életek mozgásától. Az építés, alkotás nem csupán funkcionális, de minőségi kérdés is, amelyben a mérnök szerepe elvitatathatlan.

De fokozódik a felelőssége is, ha elfogadjuk azt, hogy „a tudás cselekvésre való képesség”! Vajon a virtualitás ellenőrizhetően járul-e a cselekvőképesség fejlesztéséhez. Vagy segítségével *milyen távon tudunk előre gondolkodni és mennyi idő alatt tudunk reagálni a változásokra? Az erdőmérnök-képzés nagy előnye volt, hogy a műszaki, biológiai -ma ökológiai- és gazdasági-jogi alapokkal sokoldalú ismeretet nyújtott, előrevetítve az ökomérnöki távlatos igény megjelenését. Az erdőmérnököt ezek tették alkalmassá a mai holisztikus szemlélet befogadására. A mai viszonyaink között ilyen szemlélettel lehet felkészülni az egyre komplexebb kérdések megválaszolására, az értékeinkkel való minél „eredményesebb” gazdálkodásra,*

amibez újjá kell szervezni a műszaki értelmiség érdekérvényesítő képességét, testületeit, összefogását is.

A 2000-ben hazánkban zajlott tudósalálkozón *dr. Nagy Ferencnek* a Tudós Lexikon szerkesztőjének összegző értékeléséből kölcsönzött gondolatok aktualitásával zárom a MTESz jókívánásait is.

Ma még inkább aktuális, mint akkor; Globálisak a gondjaink, megoldásuk globális gondolkodást és új gazdálkodási etikát kíván. Ennek a globális humanizmusnak, ennek az etikai forradalomnak lángeszű úttörője *Bólyai János* volt. „A megoldásban utjait keresve nem csak a geometriában emelkedett felül az előítéletes gondolkodáson,... de a mindennapok gyakorlatában megteremtette a magyarság és az emberiség példás harmóniáját, s a jövő gazdáinak egyik ihletője lett. **„A teljes értékű gazdálkodásban az anyagi, a szellemi és az erkölcsi tőke egyaránt fontosak. .. A jó gazdálkodásban az értékörző és az értékalkotó, új értéket teremtő tevékenység szorosan összetartozik.”**

MTESz-nek tebát a komplex szemléletű feltételek érvényesítésében van/lenne szerepe, amely alapításánál is elsősorban a nézetek integrálását vállalta fel. Legfontosabb feladatának egyike a műszaki és természettudományi értelmiséget tömörítő, egyedi (specifikus) egyesületek szellemi erejét, szakismeretét összefogni. A műszaki értelmiség a teremtő elmék és szakterületei rendelkeznek azokkal az adottságokkal, kapacitással, amelynek a hasznosítására meg kell találni az akár új szerveződési formát.

A honi gondok jelentős része fakad az önazonosság hiányából. Nem jó irányba változik az önkép, a családkép, a nemzetkép, mert nincsenek nemzeti tabuk!! Az embereken nem segít a pusztá információdömping, ha nem hajlandók gondolkodni, miközben állandó változásban van a nyelvezet, az elit stb. Elengedhetetlen az önrendelkezési képesség erősítése valamennyi szakágunkban.

A magyar reálértelmiség csak megújult szellemiséggel, szervezett összefogással és példaértékekkel tud megfelelni az egész társadalmat érintő kibívásának. Kiutat csak a cselekvő hazafiság jelenthet.

Dr. S Nagy László
MTESz alelnök